Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées en directeur: 61-63, Rue de Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur-gérant: NGUYỄN-V-LUÂN

Adresse télégraphique: TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone N° 156

DEPOT LEGAL 2446

ANNONCES
Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de large.
Une seule insertion. . . . 0 $ 30 le cm.
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . 0 $ 15 le cm.
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne.
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 00 le cm.
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cách phục-sức ta nên thế nào?

(DƯ LUẬN)

III

Trước đã nói về cách phục-sức của bên nam-giới, nay xin bàn về lối phục sức của phái nữ-lưu. Cách ăn-mặc của các bà các cô, trong vòng mười năm nay, tuy có ở chỗ thường thôi kẻo lành, còn ở nơi thành-thị phồ-phường thì thật đã hoán-cải một cách nhanh chóng lạ thường, điều đó chắc ai cũng phải trông thấy. Sự hoán cải ấy có lắm điều hay mà cũng rất nhiều cái hại. Cái hay là ở sự gọn gàng, tiện lợi, phong-nhã hơn, chớ không lối thôi hay vướng vít xuề-xòa như trước. Còn cái hại là ở như sự xa phí vô hạn hoặc ở như sự bắt-chước không phải đường, ăn mặc lắm cách sổ sàng chướng mắt, mất cả cái vẻ yêu-kiều nhún nhặn của phái nữ-lưu.

Ta không nói đến hạng hạ-lưu nữ-giới vì phải lăm lụng vất-vả, chân lấm tay bùn, mà phải áo quần lam lũ, kém sự điểm trang; ta chỉ nói đến cách ăn mặc của các bà các cô về hạng trung-lưu, thượng-lưu mà thôi. Xưa kia các bà các cô chỉ ra ở trong nhà thì ăn mặc xuềnh xoàng không kể — còn khi ra ngoài thì nhất luật nón thùng quai thao, khuyên vàng, khăn nhiễu, áo the, quần lụa, yếm đỏ, thắt lưng xanh, còn chân thì kéo lê đôi dép quai đa hay quai nhung gì đó. Nhà nào sang trọng thì chỉ khác là hoa tai quần lĩnh, áo băng, dép cong, it nhiều hột nhẫn phấn sáp thêm vào mà thôi. Cái lối ăn mặc như thế tưởng rất là giản dị không xa phí chút nào, nhưng thật có điều không được tiện lắm, nhất là trên đầu đội cái nón to sù nặng trĩu, dưới chân lê đôi dép lẹp kẹp vướng vít, nếu vấp phải hòn gạch hòn đá thì không ngã cũng dứt dép bứt chân. . . . .

Vì mấy điều bất tiện ấy, nên các bà các cô ngày nay đã thấy sửa-đổi cách ăn-mặc đi nhiều. Các bà các cô phần nhiều trên đầu không phải đội cái nón nặng trĩu, không phải sợ cái nỗi nhức đầu hay vướng tóc, không phải chịu cái nỗi vất-vả như con rùa phải kéo cái mai của nó nữa, vì ngày nay lúc ra đường các bà các cô đã có cái ô-đầm đề che mưa che nắng rồi. Các bà các cô cũng không phải chịu cái nỗi kéo lê đôi dép lẹp kẹp như trước, không sợ giữa đường vấp ngã hay dứt quai mà phải làm đầy tớ cho đôi dép xách nó về đến nhà, cũng không sợ dắt bùn có thể làm nhọ đen cái đôi gót sen phơn phớt đỏ nữa, vì các bà các cô ngày nay ra đường ra phố nếu mưa lội thì dùng đôi guốc sài-gòn, nếu tạnh ráo thì đã có giầy, hoặc giầy da, hoặc giầy nhung, hoặc giầy cườm đủ thứ!

Xem mấy điều đó thì cũng đủ rõ các bà các cô cũng biết cải-lương cách phục-sức tự đã lâu rồi, chớ không chờ chúng ta hô-hào cổ-động trên báo - chương đâu, không chờ có cái cuộc dư-luận về cách ăn mặc vừa mới khởi xướng đâu. Các bà các cô cũng biết tìm cách sửa đổi cho lối ăn vận được tiện hơn, khỏi kềnh càng vướng vít như trước nữa. Điều đó thật nên biết công cho các bà các cô vậy.

Song khốn thay! Cách cải-lương của các bà các cô về đường phục-sức lại có phần sai lạc với mục-đích, các bà các cô không những sửa-đổi lối ăn mặc cho hợp với sự tiện lợi mà thôi, lại còn sửa-đổi lại nhiều điều làm cho mất hẳn cái hay cái đẹp của cái thân mai-liễu ngọc ngà mà sinh ra lắm sự thiệt hại nữa. Những sự thiệt hại ấy là gì?

Một là cách ăn mặc của phái nữ-lưu ngày nay rất là xa-phí. Ngày xưa các cụ ngày thường thì quần xối áo vải, ngày tết mới quần lĩnh áo the, nên đường y-phục không tốn phí là mấy, gia đi lại dùng toàn nội-hóa cả. Ngày nay các bà các cô trong nhà khá giả một tí thì nào mở ba mở bảy, nào hàng Tàu hàng Tây, áo mặc đủ mùi, xanh đỏ tím vàng, quần may đủ thứ, lụa là lĩnh nhiễu; mỗi ngày một bộ cành chẳng khác chi con hát ra trò. Cứ xem những ngày hội hè, đình đám mà có các bà các cô đi chơi, nhìn thì đẹp mắt thật, nhưng nghĩ lại cũng khi đau lòng, vì tiền của mình có là bao mà lậu chi ra ngoài nhiều thế! Không những xa-phí về quần áo, lại còn xa phí cả về sự điểm trang nữa. Nào bà thì vàng đeo chịt cổ, xuyến quấn thắng tay, nào cô thì phấn xoa đầy mặt, ngọc đát khắp mình, không biết như thế thì lợi cho ai nhiều nhất!

Hai là cách phục sức của phái nữ-lưu không hợp với phép vệ-sinh.—Ăn mặc xa hoa như thế, cái hại tốn tiền đã hẳn, lại còn cái hại cho sức khỏe nữa. Cứ nhìn các bà các cô lúc nào thắng bộ cành vào thì người hình như người gỗ, mất cả cái vẻ hoạt-động tự-nhiên, đi đứng hình như vướng-vít, cử-động hình như ngượng-nghịu, cánh tay vì đeo nhiều xuyến mà giơ lên giơ xuống khó khăn, cái cổ vì quấn nhiều hột mà ngoảnh đi ngoảnh lại không tiện, không khéo có phen chết ngạt vì vàng cũng nên. Lại thêm phấn tạt đầy mặt, son quệt khắp môi, giữa cái mặt trắng như vôi có hai chấm son đỏ ối, trông chẳng khác mặt chị hình-nhân hàng mã! Mà nào đánh phấn có biết đường mà đánh; mặt thì trắng xóa mà cổ vẫn đen sì, ai tinh mắt nhìn thì không còn có chút chi là đáng yêu nữa. Lắm người nghiện phấn quá chẳng khác chi người nghiện thuốc phiện, thật là ghê thay! Cái hại phấn sáp quá giới-hạn này các bà các cô cứ nhìn cả nhi kỳ-nữ thì đủ rõ, mà tự hồ đã được hoặc có dùng cho nó có điều độ thì mới không trái phép vệ-sinh.

Ba là cách phục sức của nữ-lưu có điều không hợp luân-lý. Đàn bà Âu-Mỹ có nhiều « mốt » ăn mặc, thì đàn bà Việt-Nam ta ngày nay cũng có nhiều « mốt » lối tân. Đã đành rằng những hạng có tri thông-minh nghĩ ra những « mốt » mới này thường không phải là những người từ-tế, nhưng khốn thay các bà các cô khuê-các lại hay bắt chước những hạng người đó mới hạ chư! trước kia con nhà gia-giáo ăn mặc thường nhún nhặn, thế mà nay cũng đua đòi các hạn mà diễm trang lộng lẫy quá chừng, khiến cho ai con mắt không sành ra đường dễ lẫn bọn giang hồ với người khuê các. Vì những cách ăn mặc lộng-lẫy ấy hình như khêu gợi cái dục-tình của đám nam-nhi, nên đường buê nguyệt càng ngày càng tiến-bộ một cách lạ lùng như nước tràn lửa bén không sao ngăn cản được. Các nhà đạo-đức thường ta thán rằng: đường phong-hóa ngày nay có về suy-đồi, thiết tưởng cái suy-đồi ấy một phần cũng bởi lối ăn mặc của đám nữ-lưu mà ra vậy.

Tóm lại, lối phục sức của đám phụ-nữ ngày nay tuy có bề gọn gàng đẹp mắt thật, nhưng có nhiều điều thiệt hại vô cùng. Cách phục sức ấy cần phải cải lương sao cho vừa tiện lợi gọn gàng, vừa thanh nhã đẹp mắt, vừa không tốn thiệt đến đường lý tài, lại không có hại đến nền đạo-đức, đến phép vệ sinh, thì mới là một cách phục sức hoàn toàn. Nói cải lương thì vẫn dễ, nhưng thi hành cải lương mới lắm nỗi khó khăn, mà cải lương ở hạng người lớn đã quen tính đi rồi lại càng khó nữa. Vậy thì cải lương y-phục có lẽ chỗ trông mong ở bọn ấu-nhi, việc ấy thế nào sau này sẽ xin bàn đến.

B. G.

BẢO HIỂM Ế CHỒNG

Bảo hiểm đề phòng khi xảy chân xảy tay, phòng tuổi hỏa đạo tắc, phòng bệnh tật yểu vong, vân vân, thì các nước văn-minh không mấy nước là không có, nhưng chưa thấy đâu có bảo hiểm đề phòng khi ế chồng bao giờ. Ấy thế mà có đấy. Thực thế, mới đây một công-ty bảo hiểm Đan-mạch có đặt ra một chi riêng để bảo hiểm phòng ế chồng. Tiền đóng mỗi người mỗi tuổi một khác. Con gái dương độ mười sáu, mười bảy tuổi thì chẳng phải đóng mấy đồng. Tuổi càng cao lại càng đóng thêm lên. Con gái có nghề nghiệp phải đóng ít hơn con gái ăn nhờ cha mẹ. Con gái biết đơn nhạc đóng ít tiền hơn con gái không biết đơn nhạc.

Các cô đến xin bảo hiểm, đã có một nhà giám-định xem xét, và theo từng hạng người mà định số tiền phải nộp. Nếu từ 20 đến 26 tuổi, mà không có ai lấy, thì công-ty phải trợ-cấp cho các cô. Song nếu có ba người đến hỏi, mà người con gái đều từ chối cả thì công-ty không phải trợ cấp nữa.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 31 Juillet 1924

Cuộc hội nghị Londres

Tiểu-ban xét về những khi nước Đức bộ ước sai lời và những phương sách trừng phạt đã ưng thuận cái khoản của phái-bộ Pháp bàn. Đêm hôm nay tiểu-ban thứ ba sẽ quyết nghị về cái thể lệ đặt cuộc trong-tài. Có le nay mai các phái-bộ sẽ họp ý nhau.

Sáng hôm nay, hội-đồng bồi thường sẽ xét ba bản dự án về việc đặt một nhà ngân-hàng Đức, việc lập một công ty nói-xu Đức và việc p.t-hành các trái-đơn là năm nghìn triệu marks kim-tệ. Hội-đồng có ưng ba bản dự án ấy thì mới giao cho nghị-viện nước Đức xét.

Tại hai nghị viện Pháp

Hai nghị viện ưng đem bài-cốt ông Jaurès vào Chư-hiền-đường

Nghị-viện ưng chuẩn khoản tiền phụ cấp cho những nhà phế binh và những nữ khán-hộ bị thương hoặc bị đau.

Hy-lạp với nước Bảo

O' Sofia, ở Athènes và ở Bucarest có tin nói rằng vì việc xảy ra ở đường cương-giới hai nước Bảo và Hy-lạp, nên ở hai nước ấy rất là náo động.

Đảng xã-hội với ông Jaurès

Hội tổng liên hiệp lao-động và chánh đảng xã-hội làm lễ kỷ niệm ngày ông Jaurès tạ thế.

Cantle, ngày 31 Juillet 1924

Cuộc bay vòng thế-giới của Hoa-kỳ

Tin Brougrion. — Ngày mai hồi 5 giờ sáng, các phi-hành-gia Hoa-kỳ sẽ tới Kirkwall, đảo Orkney.

Hoa-kỳ với Ba-tỵ

Tin Washington — Quan đại-sứ Hoa-kỳ có báo cho quan Ngoại giao bộ thượng-thư nước Ba-tỵ biết rằng cuộc giao-tế của hai nước sau này thế nào là tùy các phương-sách của Ba-tỵ thi-hành để bảo-hộ người Hoa-kỳ tại Ba-tỵ.

MỘT CÁI CÔNG DỤNG CỦA QUANG-TUYẾN X

Dùng quang-tuyến X để tẩy-uế những lông-chiên

Năm 1919 chính-phủ nước Anh có lậu ra ở Liverpool một nhà để tẩy-uế những lông-chiên. Bao nhiêu lông-chiên và các thứ lông các súc vật ở Ai-cập và ở Ấn-độ nhập cảng cũng phải tẩy-uế cả.

Đến năm 1922, người ta đem thí nghiệm tử-sắc quang-tuyến và quang-tuyến X để tẩy-uế những lông-chiên thì thấy có hiệu quả tốt lắm mà trong khi tẩy-uế kiện hàng cũ đề nguyên không phải dỡ tung ra.

VI CỚ GÌ MÀ LẤY CHỒNG?

Đó là một câu của một nhà báo nước Argentine hỏi các bạn đọc báo nữ-lưu định hạn trong ba tuần lễ, ai muốn trả lời thì gửi lại nhà báo.

Đến lúc hết hạn, nhà báo ấy xét các thư trả lời, thì thấy trong một trăm người có bảy người nói các cô sở dĩ định lấy chồng là để đi đâu cũng được tự do không phải cha mẹ kiềm thúc nữa; bảy người định lấy chồng là để có thể được tập cưỡi tàu bay; mười một người là để được đi coi các hội nhiều hơn khi chưa lấy chồng; ba người nói là để có con cái như chị em; mười bốn người nói là để được muốn phục-sức thế nào sẽ được tự-do tùy ý; năm người nói là để được xem hợp với kẻ mình yêu dấu. Còn những người khác thì kể những lẽ lăng nhăng không có chi là quan hệ. Như người thì nói định lấy chồng để may ra chồng cho phép làm nghề đóng tuồng chiếu bóng chăng; người thì nói vì những khi du-lịch các nơi có vợ chồng thì vui hơn đi một mình; người thì nói để được tự do hút thuốc và nhảy đầm.

Xem như các câu trả lời trên này thì ra trong một trăm người con gái Argentine định lấy chồng, chỉ có ba người lấy chồng là để sinh con để cái, năm người lấy chồng là để xum họp với người yêu của mình mà thôi. Song ta cũng nên biết rằng trong số các cô trả lời câu hỏi của nhà báo chắc cũng có nhiều cô không nói thực cái tâm can của mình vậy.

GIA NÃ ĐẠI VỚI NƯỚC ANH

M. Mac kenzie-King, thủ - tướng Gia-nã-đại có tuyên-bố tại nghị-viện cải chánh-sách của tòa nội-các đối với hòa-ước Lausanne, ông nói: Gia-nã-đại không được dự bàn đến hòa ước Lausanne, mà nước Anh bắt Gia-nã-đại phải ưng chuẩn, thực là vô lý quá. Ông nói hiện nay Gia-nã-đại có ba cách xử-trí.

1· Tuyên-bố độc-lập.

2· Đem Gia-nã-đại sáp nhập Hoa-kỳ.

3· Mở rộng thêm quyền tự do cho Gia-nã-đại.

Song ông lại nói ngay cái cách thứ ba này phải hơn cả. Ông nói chắc là nước Anh sẽ công nhận cái quyền-lợi cho Gia-nã-đại, chứ Gia-nã-đại không có thể quay lại cái địa vị thuộc-địa được nữa. Ông nói: Đối với thế-giới thì Gia-nã đại phải theo các điều-khoản trong hòa-ước Lausanne như tất cả các bộ-phận khác trong Anh đế quốc, nhưng đối với nước Anh, thì nghị-viện chỉ phải theo những điều-khoản khó-ưng thiết hại cho Gia-nã-đại mà thôi mới phải.

BAY BỀ MÓ VÀNG

Mấy năm trước đây trong báo có nói đến chuyện tàu *Laurentic* nước Anh chở vàng bị tàu ngầm nước Đức đánh đắm ở bờ bể Irlande trong năm 1917.

Chính-phủ Anh bắt đầu vớt vàng từ năm 1918, mãi đến mới đây công việc mới xong. Số thỏi vàng vớt được đáng giá là 35 triệu dollars.

Việc vớt vàng bắt đầu từ năm 1918, nhưng công việc chậm trễ, mãi đến năm 1923 mới chế được một thứ máy riêng, công việc mới được nhanh chóng, có máy lấy vàng bạc rơi ở đâu có thể biết đúng chỗ, không phải dò là mất thời-giờ vô ích.

Tự do diễn đàn

Nói về bốn đức của người đàn-bà

Tục-ngữ tây có câu:

« Một gia-đình nào mà không có người đàn bà thì cũng chẳng khác chi cái xác vô hồn vậy.

Vả, cứ lấy nghĩa chữ nội-tướng của ta mà xét cũng đủ biết rằng đối với gia-đình, người đàn-bà thiết-yếu là thế nào vậy. Trong một nước thì cái quyền thay vua trị-dân tức là ông tể-tướng, trong một gia-đình thì người đàn-bà thay chồng mà quản-trị mọi việc nội-trợ như vậy thì cũng tức là một vị tể-tướng của một gia-đình. Ông tể-tướng mà giỏi thì nước được bình-thịnh, người nội-trợ mà đảm thì gia-đình được hạnh-phúc yên-vui.

Ấy cái trách-nhiệm của người đàn-bà ở trong gia-đình quan-trọng là thế, vậy thì hễ phàm ai đã là đàn-bà trước khi xuất giá cũng nên sớm biết luyện-tập, gắng gỏi thế nào cho đủ đức tốt nết hay để đến khi ra gánh vác giang-sơn nhà chồng thì mới biết đường mà xử-sự. Cổ-nhân cũng vì lẽ ấy, nên mới đặt ra bốn chữ công dung ngôn hạnh để làm cái phương-châm cho người đàn bà cứ theo đó mà lần lượt trau dồi tập luyện. Nhưng tiếc thay phụ-nữ nước nhà ngày nay phần nhiều xem ra sao lăng sai lắm mất cả con đường chính cả. Vậy chủ-ý bài này chỉ là nhắc nhỏm cùng bạn nữ-lưu ta về cái vấn-đề ấy.

1· Nói về công. — Ở trong gia-đình, người đàn-bà đã giữ cái trọng trách như thế tất lại phải cần dùng tài khéo. Không kể những việc tần tảo sớm hôm, đường kim mũi chỉ, mà đến bát cơm thìa canh, bánh trái kẹo mứt cái gì cũng phải cho tinh-xảo. Vì thế nên cứ công đứng cả đầu bốn đức vậy.

Thế mà phụ-nữ ta ngày nay, ở ăn nhiều kẻ những hạng nấu cơm cẩu thả, quét nhà không nên; cách sinh-hoạt ở trong gia-đình cứ biết trông vào lương chồng, mà công việc nội-trợ cũng phó mặc cho tôi tớ giả con đó. Chồng mà nhìn tới đi thì con khá, chứ nếu có phàn nàn một chút thì đã vội giở ngay những nào bình-quyền, tự-do, rồi mà chồng nói một, vợ nói mười, có khi cũng vì thế mà sinh ra tan-hoang nhà cửa. Than ôi! Một người nội tướng mà như thế thì cái cảnh gia-đình thực cũng đáng chán lắm thay!

2· Nói về dung. Ngoài chữ công, người đàn-bà lại phải cần đến chữ dung nữa. Nhưng chữ dung ấy không phải là điểm phấn bôi son, áo quần là lượt, đông một vai hề rất vô-vị như bạn nữ lưu ta ngày nay vẫn tưởng lầm như thế đâu! Dung đây nghĩa là cái vẻ đẹp thiên-nhiên, cái vẻ đẹp thuần-thục ý nhị, mộn-mà nên thơ kia.

Ôi! nói đến cái tệ « đông hề » của nữ-lưu ta ngày nay thì thực là vô cùng.

Và bọn đàn ông chẳng qua cũng chỉ là một bọn trẻ con lớn đầu mà thôi. Họ cũng cần đến những cách vuốt ve ỏn thót, nâng giấc chiều chuộng nữa. Bởi vậy nên người đàn bà phải sao cho lúc nào cũng tươi như đóa hoa mới nở, nhẹ nhàng như cái én ngày xuân, phải biết nhận chỗ ngừa mà gãi thì bọn trẻ lớn đầu ấy họ mới bằng lòng cho!

3· Nói về ngôn. — Cái cách nói-năng thật cũng quan hệ đến đức hạnh lắm. Bởi vậy nên người đàn bà khi nói khi cười phải có cái vẻ từ tốn ôn hậu, dịu dàng rành mạch, chứ đừng có liến láu ngông-nghênh, mà cũng chớ nên ông ẹo lấy dáng quà như một bài trước đã nói.

4. Nói về hạnh. — Người đàn bà lại phải có đức hạnh tốt để mà làm cái gương tốt cho con cái trong nhà. Trong bọn nữ-lưu ta ngày nay thực có ấm kẻ vô-hạnh. Đối với bố mẹ chồng cũng không biết thờ phụng sớm hôm cho phải đạo, mà đối với chồng thì lại tấp tểnh định giới cái ngôn chồng ăn chả vợ ăn nem, bình-quyền bình-đẳng. Đối với họ hàng anh em nhà chồng thì rất mực chua ngoa điêu xảo. Có kẻ lại còn dám đối con lừa chồng, vụng đem chữ trong mà bán rẻ!... Than ôi, tấm gương nữ-huấn mịt mờ, hai chữ cương thường điên-đảo. Thực nữ ta sao không xem gương tiết liệt còn lưu-truyền sử xanh để mà sửa mình ?!...

Ô! Bởi người ta chẳng qua là một cái sa-mạc lớn, tịch mịch quạnh-hiu, mà người đàn bà vì cũng như những khóm rừng xanh, lánh suối biếc của ông Tạo-vật khó bắt giữ ra để tô điểm cho cái cảnh u-ẩn tẻ ngắt kia có được chút thi-vị đó mà thôi! Một người đàn bà mà gồm đủ mọi nết hay đức tốt thì không những là cái báu vật của một gia đình mà lại còn là cái bông hoa thơm đáng để cho cả nhân loại kính trọng yêu vì nữa. Nữ-lưu ta nghĩ sao ?!

Chân-sơn.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 29 độ
15 giờ 29 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Chủ nhật, 3 Août 1924
S. D. ap. Pentecôte

Âm-lịch

Mồng 3 tháng bảy năm Giáp-tí
Ngày Giáp-dần
Hành Thủy, Sao Tỉnh. Trực Nguy.
KỴ: Khai-sương, Tế tự.
NGHI: Hội hiếu, Thương-hiệu, Xuất-hành, Di tế, Tát-chẩng, Tu-tạo, An-sáng, Khai-thị.

Ngày kia:

Dương-lịch

Thứ hai, 4 Août 1924
S. Domibique

Âm-lịch

Mồng 4 tháng bảy năm Giáp-tí
Ngày Ất-mão
Hành Thủy, Sao Trương. Trực Thành
KỴ: Khai-trí, Tài chẩng, Xuyên-tỉnh
NGHI: Nhập-học, Tiến-nhân, Trị-bệnh, Thương-hiệu, Hội-hữu, Lập-khoán, Khai-thị, Xuất-hành, Kết hôn, Tạo-tiểu, Nạp-tài, Nạp-súc

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.	10 $	26
— nhì —	9	80
— ba. —	9	20
Thóc. —	6	10
Hắp ngô. —	5	60

Giá bạc. Kể từ ngày 2 Août 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là **10 f. 60**

Tin tàu. Tàu *Compiegne* mang thư sang Pháp đến ngày thứ ba 5 Août 1924 hồi 14 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Saigon và sang Pháp. Các thư từ đến Saigon sẽ chuyển sang tàu *Amazone*. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng 5 Août.

Tin nước. — *Phủ Lang-thương.* — Đường thuộc-địa số 1 ở địa-phận tỉnh Bắc giang nay ô-tô đã đi lại được cả.

Lạng-sơn. — Nước sông Kỳ-cùng cao 6 thước. Ở bến đò Ban-chai, không xe nào đi được nết.

Cái tin quan Sarraut trở lại Đông-pháp. — Báo *Independance Tonkinoise* (Bắc-kỳ tự chủ) ngày hôm nay có đăng rằng:

« Cái tin quan Sarraut bỏ làm Toàn-quyền Đông-pháp mà ta đăng đã một tháng trước thì nay là tin đích thực rồi. Cứ như bức thư của một người thân-cận ông Sarraut thì chừng đến tháng một tây này ngài sẽ tới Hanoi.

Như vậy thì ông Baudoin lại lên quyền Toàn-quyền kể từ khi ông Merlin đi cho đến khi ông Sarraut tới. »

Hội đình-chiến ngày 11 Novembre. Hội-đồng bàn về chương-trình hội đình-chiến ngày 11 novembre thì nay mai sẽ họp tại tòa Đốc-lý, do quan Đốc-lý Ecket chủ tọa.

Những thuế mới ở thành phố. Trước bản báo đã đăng rằng trong kỳ Hội-đồng ngày 30 Mai, Hội-đồng thành-phố đã thuận đặt thêm mấy thứ thuế mới, như thuế đỗ xe ô-tô chở thuê, thuế chó, thuế xe, thuế lẻ, vân vân. Các bản nghị-định của quan Thống-sứ đặt ra các thứ thuế ấy thì nghe nói quan Toàn-quyền đã duyệt y rồi, duy có bản nghị-định về thuế xe ô-tô thì hãy còn ở phủ Thống-sứ, vì quan Thống-sứ cho là nhẹ quá và nghe đâu ngài còn định tăng thêm ít nhiều.

Bàu hội-viên Canh-nông Tây. — Đến mai chủ-nhật tại nhà hội-quán phố hàng Trống sẽ bàu cử lấy sáu ông hội-viên Tây cho phòng Canh-nông Bắc-kỳ và phía bắc Trung-kỳ.

Đến bao giờ thì ta có hội-viên do các nông gia công cử?

Thứ hai này có rước đèn. — Đến tối thứ hai 4 août này hồi 9 giờ có cuộc rước đèn họp tại trước cửa tòa Đốc-lý và đi qua các đường phố sau này:

Đường Dominé, Amiral Courbet, France, Général Galliéni, Lanzarède, Bobillot, Paul-Bert, hàng Trống, hàng Bông, hàng Da, hàng Điếu, Cửa-đông.

CẦN-CÁO

Kể từ ngày mồng 4 tháng 7 ta tức là 4 Août 1924 trở đi bản-hiệu giọn đến ngay cửa hiệu Demange ở đầu ngõ Trạm (Avenue Henri d'Orléans, số nhà 53 bis, tại Hanoi.

Vậy xin các ngài cứ gửi thư từ hay có quốc trái bản thời nhớ phố ấy cho.

Kính trình,
FONDERIE TONKINOISE
HOÀNG-XUÂN-LAN
N° 19, Rue des Eventails, Hanoi

Cái án-mạng ở phố Nhà-thờ. — Hai viên mật-thám Tây xuống Nam-định hắt những tên đồng phạm về việc giết chết người thợ thêu Đặng-đức Tham ở phố Nhà-thờ thì đã về Hanoi chiều hôm qua. Hai đứa đồng phạm bắt được thêm là tên Ngô-v-Tăng người làng Dụ-đức (Nam-định) và tên Đoàn-hữu-Đắc tức Đoàn-v-Hỗ quán làng Trình-xuyên (Nam-định) cũng là bà con với tên Đoàn-hữu-Lâm là đứa thủ-phạm. Trong khi tên bị bắt ấy thì nghe đâu chỉ có một tên thú nhận là có can-dự vào việc án-mạng mà thôi.

Còn tên Đúc bị bắt ở Hanoi, sau khi việc đã xảy ra rồi thì có việc được người chứng-thực rằng chính hôm xảy ra cái thảm-kịch ấy nó ngủ ở Sinh-từ, nhưng vì tối hôm trước nó đến nhà người thợ thêu, có để lại một quyển Hoàng-Việt luật-lệ và hôm sau trở lại đòi lại đứa bé con người chủ nhà nhận được mất là hôm trước có đến nhà cho nên nó mới bị bắt.

Tên Ngô-v-Tăng và Đoàn-hữu-Đắc đã phải giải ngay vào tòa án để quan Dự-thẩm xét hỏi.

ANH-HÙNG-NÁO THỨ 4 ĐÃ RA

Luật cấm rồi xe đạp đã thi-hành chưa? Có mấy ông ở các tỉnh viết thư hỏi bản-quán các lệ cấm xe đạp bốp còi, kể từ đầu tháng này thì đã thi hành chưa. Đến lấy bản quán không rõ, vì cứ như bức thư của quan Thống-sứ trả lời cho phòng Thương-mại bữa nọ thì còn được hạn thêm một năm nữa lệ ấy mới thi hành để cho những ai mà buôn đồ xe đạp khỏi phải thiệt thòi. Song một bức thư ấy cũ gì chưa rõ mà lại chậm cái ngày thi-hành lại được, tất phải có một đạo nghị định nữa của quan Thống sứ mới được, cứ không thì các sở tuần-cảnh có thể cứ chiếu luật đi đường mà làm biên-bản phạt được.

Bãi trường và mở trường. — Các trường Sơ đẳng ở Thanh-tri và Hương-dìn thuộc huyện Kim-anh, tỉnh Phúc-yên thì nay bãi đi.

Nay đặt tại Uy-nỗ, tổng Uy-nỗ, huyện Đông-anh, tại Chi-đèn tổng Gia-thượng, thuộc huyện Kim anh, tại Phương, tổng Phù-mỹ, phủ Yên-lãng mỗi hai mỗi trường Sơ-đẳng Pháp-Việt.

XIN CÁC QUÍ KHÁCH NẾM THỬ MÀ XEM!

Các thứ thuốc lá **hiệu Con Gà.** *chưa cuốn và cuốn rồi, hàng mới chế (Fabrication nouvelle) của Đông thương Yên-Thảo Công-Ty toàn bằng thuốc ngoại-quốc hảo hạng, theo cách vệ-sinh. Vừa nhẹ, vừa thơm, không rào cổ, không nhức đầu. Thử mới biết thực.* 3697

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN:

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thu đã mới từng Bác-đầu Hải-dinh.
Nguyên chủ-nhiệm về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Tez, Rabat, Casablanca, Port-Said Alexandrie Bắc.

Ngoại khoa, hắc tinh, chữa mắt và các bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 16 — đến 18 —

KHÁM BỆNH: Gì 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM CHỨNG: Gì 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA LONG, 32, GIÁY NÓI số 236

3018

Ngạch Học-chính. — M. Ng-như-Hoan, giáo học tập sự đỗ tốt nghiệp trường sư-phạm vừa rồi thì được thăng giáo-học hạng tám kể từ ngày 20 juin 1924.

M. Lê-ngọc-Giên, có bằng sơ-học, nay bổ làm thợ giáo tập sự kể từ ngày 1er septembre 1924.

M. Hoàng-văn-Tuân, giáo học hạng tám được từ chức.

Ngạch cai-trị. — Quan cai-trị de Sourdeval sung phó công-sứ Hà-đông được vài tháng đã phải bệnh vừa mới khỏi thì chừng đến cuối tháng sau sẽ về qui-quốc nghỉ

Giá tiền rượu tỉ. — Kể từ ngày 1er juillet 1924 trở đi giá tiền rượu tỉ 25 phân đựng thùng bán cho các chủ rượu mỗi lít là 0$12, cho các kỳ rượu là 0$15 và cho các người mua lẻ là 0$16.

Đường xe-lửa Vân-nam. — Công ty xe-lửa Vân-nam bá-cáo rằng vì ở kilomètre 235+19 hỏi lùn cho nên việc vận tải hành khách và hàng hóa từ phía trên ga Amitchéou trở lên, nay phải đình lại cả.

Nghỉ giả hạn. — M. Lương-đắc-Vi, thư-ký công-chính hạng ba, được nghỉ giả hạn thêm ba tháng lĩnh nửa lương.

Ngạch tòa Sứ. — M. Ngô-văn-Tiến, làm công-nhật tại tòa Sứ Hà-đông, lương mỗi ngày 1 $ thì nay thải hồi kể từ ngày 31 Mai 1924. Trước khi thôi M. Tiến được lĩnh ba tháng lương phụ cấp nữa.

M. Vũ-đình-Nhâm, nguyên đội thông-ngôn, nay bổ làm công-nhật tại tòa Sứ Hà-đông, lương mỗi ngày 0$50, kể từ ngày 1er Juin 1924

Tiêm mạch máu là việc rất nguy hiểm — Mới ngày nào có một người làm sở Điện-báo đương bệnh tối cần phải tiêm thuốc vào mạch máu không cần tiền mà đến nỗi thiệt thân, đến nay ở phố hàng Long lại có một người mượn một người không phải là thầy thuốc tiêm cho một phát vào mạch máu cũng đương sắp chết. Tiêm thuốc vào mạch máu là sự rất nguy-hiểm, phải là người học chuyên-môn nghề thuốc thì không nên mượn, vì tuồng tiêm vào tĩnh dù có nghề độc nữa cũng còn lâu mới nguy, còn có thể chữa kịp được, chứ tiêm vào mạch máu mà thuốc không chịu thì người ốm có thể nguy ngay. X.

Một cách buôn bán giá đối — Độ này thấy có nhiều người phàn nàn rằng cho người nhà lên chợ Đồng-xuân mua thịt bò thường cứ nhằm phải thịt trâu. Đâu có vì có mấy kẻ vì chút lòng thương loài đeo thịt trâu mà lại đi giả làm thịt bò để bán cho được hơn tiền. Cách buôn bán bậy nhảy mới đó đành vậy nhưng thực ra cũng còn những hạng đối lắm: cho trước của Cafe Métropole.

TẠI RẠP PALACE

Mỗi một chương-trình khác nhau

TỪ NĂM VỀ CHỦ-NHẬT

Mỗi lần chớp mỗi chương-trình khác nhau

Giá vào xem vẫn như cũ

NHÀ BÁN

Phố Mới: Số mới, định giá 200 $ số ba, 3200$, số năm, 3200$, số bảy, 33 00$.

Phố hàng Bông: Nhà số 149 có vườn đang sau ra phố Hội-vũ cộng 718 thước vuông. Hỏi tại số 6, phố Ngõ gạch. 3872

MỚI XUẤT BẢN

TRAI LÀNH GÁI TỐT

Trần-thuật cẩn-thận

Theo thể truyện Kim Vân Kiều

CỦA

ông cử DƯƠNG-BÁ-TRẠC soạn

Giá 0 $ 25

Có gửi bán ở khắp các hàng sách. Ai xa gửi mua mỗi quyển thêm tiền cước là 0$05 gửi thư và mandat cho ông Dương-bá-Trạc, Trung Bắc-Tân-Văn Hanoi.

Ngạch cảnh-sát. — M. Trần-văn-Diên cựu binh, nay bổ làm lính cảnh-sát Thái-nguyên, niên bổng 120 $.

Xe dụng nhau. — Chiều hôm qua, hồi 3 giờ 30 có xe độc mã của M. Tân-thái ở hàng Nón đo tên sà-ích Trịnh-văn Lương cầm cương đi tới vườn-hoa Cửa nam thì dụng đổ một cái xe sắt. May không việc gì đến người.

Những cá nạn ủa nhà nghề. — Sáng hôm 31 juillet, hồi 9 giờ, có một người thợ người làm ở nhà máy bên Gia lâm tên là Trần-như-Trân, trong khi đang làm thì bị trọng-thương phải khiêng ngay sang nhà thương Hanoi, nhưng mới đến nơi thì đã chết.

Lại một cái nạn nữa. — Sáng hôm kia, có một người lính tên là Lê-Bửu-Mai, thuộc đội công-binh, quán ở Đông-thôn (Nghệ-an), đang tập ở ngoài bãi sông trước làng Cơ-xá-nam thì bị chết đuối.

Phát mề day. — Chiều hôm qua phòng Thương-mại Hanoi đã phát bằng danh-dự hội-tinh cho những người làm công ở các sở tư mà danh-sách đã đăng trong báo mấy hôm trước.

HỎI CÁC NHÀ LÀM BÁNH, nếu mua Carbonate amoniaque.
CÁC NHÀ THỢ GIẶT, nếu mua Chlorure de chaux.

HIỆN CÓ BÁN TẠI:

NHÀ BA CHƯƠNG
(Hiệu Bảo-chế MONIÉS)
HANOI

CÔNG-TY ĐIỆN-KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Tôi về Pháp, kể từ 17 juillet này, việc tổng quản-lý công-ty điện-khí Đông-pháp để uyển Monsieur Manus, ủy các thư tín sẽ gởi cho Monsieur Manus.

Tổng quản-lý,
G. PELLETIER

Các tin vật. Tên Công-văn Bắc tức T ông, nấu bếp ở phố sông Tô-lịch, số 5, ăn cắp một cái nhẫn vàng của M. Tô-ngọc-Chủ, ở làng Gai; tên Phan-văn-Chi tức cả Do làm thợ thêu, quán làng Bùi-xá (Hà-đông) lĩnh 17 đồng tiền công trước của M. Vũ-ngọc-Đỉnh là chủ xưởng Đăng ten ở Thái hà ấp, rồi trốn đi mất; tên Nguyễn-văn-Cương làm thợ mộc ở làng Nghiêm xá (Hà-đông) lĩnh tiền công trước của M. Nhương ở hàng Dầu; tên Nguyễn-Lũy cu li xe ở hàng Bông số 214 ăn cắp quần áo của người láng giềng là Mme Nguyễn-thị-Nho nay đều phải bắt giải vào sở Mật-thám để xét hỏi.

Quan Đốc-tờ Bi-cô-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các con nít bệnh đau đường, đau bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh rất thường của vú ngực, các bệnh lậu, giang mai, tê, đau mắt, các chứng sài kiết-cơ.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giá, số nhà 32, Hanoi Dây nói: 214

Quan Đốc-tờ có cả chỗ cho người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi 3262

Hội chợ Hanoi

Làm thứ sáu

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

NHÀ CHỨA BÓNG PALACE

Cần-cáo

CHỨA BÓNG MÙA HÈ. — Bắt đầu từ ngày 15 Juin giờ đi cho đến hết mùa hè thì nhà chứa bóng PALACE đứng cửa không chứa bóng ban đêm, chỉ chứa mỗi tuần lễ có hai buổi ban ngày thôi nhưng vẫn có những buổi đó lắm chứa trước của Cafe Métropole.

TẠI RẠP PALACE

Mỗi một chương-trình khác nhau

TỪ NĂM VỀ CHỦ-NHẬT

Mỗi lần chớp mỗi chương-trình khác nhau

Giá vào xem vẫn như cũ

TIN NƯỚC LÊN XUỐNG

Triền sông Hồng-hà

	1er Août hồi 6 giờ	15 giờ	2 Août hồi 6 giờ
Lao-kay	79,30	»	79,90
Yên bay	30.12	»	30 52
Việt-trì.	14.70	»	14 01
Hanoi	9.79	»	9 67
Vạn-yên	9.10	»	9 55
Hoa-bình	7.00	»	7.24
Tuyên-quang	5.70	»	5.78
Phủ-doan	21.17	»	21 17
Phủ Yên-bình	1.55	»	1 62

Triền sông Thái-bình

	1er Août hồi 6 giờ	2 Août hồi 6 giờ
Thái-nguyên	20.06	22 75
Lẫm	3 90	4.20
Phả lang thương	4 20	4.29
Đáp-cầu	4 58	4 52
Phả-lại	3 81	

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tại tòa án. Phiên tòa ngày thứ năm 31 juillet 1924 xử những việc sau này:

Phạm v.-Hòa dùng chữ giả mạo phải ba tháng tù; Phạm-v.-Kiền đuổi đăng phải bốn tháng tù và 5 năm biệt xứ; việc ăn cắp tiền của hai bà-đầm thì tên Trần-v-Chỉ, Ng-v-Mới và Trần-v-Đức phải mỗi tên 18 tháng tù và Ng-v-Hai một năm tù; Trần-v-Lữ can việc ăn cắp đồ vật và quần áo phải 18 tháng tù, 100 quan tiền phạt và 10 năm biệt xứ; Ng-v-Nho lường tiền của một người Khách phải 6 tháng tù, và 20 quan tiền phạt; Trần-v-Long can việc chứa chấp đồ ăn cắp phải 6 tháng tù và 100 quan tiền phạt; Khúc-v-Tiến can đồng phải 6 tháng tù và 5 năm biệt xứ; Phạm-v-Hường phải 6 tháng tù và 200 quan tiền phạt và Trần-v-Tư phải 4 tháng tù và 100 quan tiền phạt về tội ăn cắp đồ vật và quần áo và Phạm-đình-Tá chứa chấp phải 4 tháng tù và 100 quan tiền phạt.

Con nhà ai? Mme Trần-thị-Nghi ở số nhà 4 phố Harmand đi chợ bắt được một đứa con gái 12 tuổi tên là Ng-thị-Mẫm quán làng Bách tính, tỉnh Thái-bình. Mme Nghi đã đi trình Cẩm và hứa rằng sẽ mất con lại nhận bà sẵn lòng trả lại.

HẢI-DƯƠNG

Cái nạn xe hỏa. — Chuyến xe lửa số 4 đi đến kilomètre 57 + 800 đè phải một người đàn ông chừng bốn mươi tuổi. Xe lửa phải dừng lại dắt người ấy lên toa để đưa vào nhà thương Hải-dương, nhưng mới đến ga đã chết. Xét ra người này phải một vết nặng ở đầu, có lẽ đập đá mà chết.

PHÚC-YÊN

Cái hại lụt vì nước mưa. — Không có năm nào sông Nhị-hà nước to mà ngâm lâu như năm nay, mà cũng không có năm nào đê hạt Phúc-yên lại sạt nhiều như năm nay. Xem ngay như huyện Đông-anh đê sạt có đến hơn hai mươi chỗ thì đủ biết. Nhưng nhờ có ơn tận tâm của các quan dân thì đê tuy có sạt nhiều mà cũng không ngại. Nhất là mấy hôm nay nước xuống mạnh thì lại càng vững đa lắm. Song tránh được cái lụt vỡ đê, lại bị cái hại về lụt nước mưa. Hiện bây giờ ruộng mấy tổng trũng ở hạt Đông-anh và hạt Yên-lãng đã bị nước mưa ứ lại mà ngập mất cả. Chỉ vì cống vực Dê đóng lại nên nước không có đường tiêu, mới bị ngập tràn cả. Nhân dân lo sợ rằng: nếu nhà nước không mau cho mở cánh cống vực Dê ra cho nước có đường tiêu, mà trời lại cứ mưa luôn, thì mùa màng đành hỏng mất. Mong rằng quan trên sẽ xét thấu cho.

Nguyễn-văn-Thư lại cảo

NAM-ĐỊNH (CẦU CỐ)

Ai tin. — Cụ Ng-ngọc-Phác là phó tổng xứ Trung-đông mới tạ thế hôm 24 Juillet mới đây. Năm nay cụ hưởng thọ 73 tuổi.

Cụ là một tay tổng-y đã từng cứu giúp được nhiều người, nên sau khi được tin cụ từ trần ai nấy đều có lòng tiếc nhớ. Vậy xin cầu nguyện cụ được siêu độ linh-hồn, và phần sau cũng qui quyến.

Vũ-hữu-Lợi.

PHỦ-LẠNG-THƯƠNG

Linh khố xanh ghẹo gái. — Hôm 29 Juillet hồi 7 giờ tối, ở gần cầu sông Thương có ba người đàn bà thợ cấy, một bà già và hai người na đông qua đó, bỗ mấy chú quyện khố xanh, chú sấn đẳng trước, chú sấn đẳng sau, mà giở cái thủ-đoạn của nhà nghề là dùng đến cả mười đầu ngón tay của các chú. Bà người vừa kêu vừa van mà chúng cũng chẳng tha. Sau họ thấy chúng tôi lại gần mới hơi biết là chuồn mất, rồi mới chịu buông tha ra.

Một người qua đường lại cảo

CHỢ CHU

Cái tệ xu Tàu. — Bản-quán tiếp được bài sau này:

Ở hạt Chợ-chu này vẫn tiêu xu Tàu không bị cấm đã bao năm nay. Xu ấy tiêu không có giá nào là nhất định cả. Cách đây độ tám chín năm về trước xu ấy còn lì, một đồng bạc chỉ đổi được 85 xu hay 90 xu thôi. Và sau này xu ấy càng ngày càng nhiều mãi ra, tà vì có lắm kẻ tham lợi, đem bạc Đông pháp đi các nơi không tiêu xu ấy một đồng bạc lấy 200, 300 đem về đổi chác lấy lợi, bỏi vậy thành ra bao nhiêu xu Tàu dồn cả về Chợ-chu. Trước xu ấy chỉ tiêu ở Chợ-chu thôi, mà trong vài năm nay lại tiêu cả về Chợ-mụ (Hùng-sơn) và Bờ-đậu trở lên. Bây giờ xu ấy giá ba, một đồng bạc đổi 130, 140. Vì cớ xu Tàu hạ giá cho nên sự buôn bán khó khăn và sinh ra thua thiệt. Thứ nhất là dân cư hạt này lại thiệt thòi lắm, vì bị mua đất bán rẻ. Như là các c ủ Khách đem xu Tàu vào các làng mua lợn tính bằng giá bạc Đông-pháp thế là dân phải bán rẻ; đến k i dân ra chợ mua thịt, họ lại tính tiền cắp nữa thế là bị mua đắt.

Lại còn cái tệ nhất nữa là những kẻ hơi có máu mặt, t ường nhân dịp xu Tàu hạ mà lắt bỉ nhau lấy lợi. Như là người buôn cất hàng ở dưới xuôi lên bán lấy xu Tàu, đến khi trở về xuôi đề cất hàng thì phải đổi đến 150 xu Tàu mới được một đồng bạc. Nhất là có ai có việc gì cần về đường xuôi họ bắt ngặt phải đổi đến 160.

Việc tiêu xu Tàu là thiệt-hại như thế mà không làm sao trừ được. Một độ đã thấy nhân-nhịp cấm xu Tàu, nhưng không biết vì cớ gì mà không cấm được, rồi quan dân lại đều tiêu cả. Độ này kỳ hội-đồng nào cũng bàn về việc trừ xu Tàu, nhưng không thành, có lẽ vì ở đây không có một đồng xu, đồng hào Đông-pháp nào ra mặt thì đổi chác, làm sao mà trừ đi được.

Tôi tưởng nghĩ bây giờ nhà-nước tải tiền Đông-pháp lên mà đổi lấy hết xu Tàu đi rồi gia lệnh cấm, nếu ai không tuân lệnh thì trị tội rất nặng. Như thế họa may có được chăng. Chứ hội-đồng cứ bàn rằng: e hễ có bán gì thì không nhận xu Tàu». Một độ ở ngoài chợ mạc cả nhan chỉ dùng có một câu: « có lấy xu Tàu không ». Nếu ai bằng lòng lấy xu Tàu mà trả lời rằng: « có » thì bán đắt ngay. Còn ai không lấy xu Tàu thì ngồi mãi cho đến tối, không bán được. rồi phẫn thì gánh về, phẫn thì bị bắt chẹt mà phải bán rẻ.

Xem đồng xu Tàu thì có to và dày hơn xu Đông-pháp, nhà-nước đổi lấy đem về đúc lại cũng có lợi.

Mong rằng việc này đến tai quan trên đủ lòng thương mà ra lệnh thi-hành ngay cho, kẻo dân bị thịt hại mãi thế này thì khổ lắm.

B. A lai cảo

THÁI-BÌNH

Chết đuối sao lại bị nhiều vết thương? — Ở một làng kia về huyện Hưng-nhân mới đây xảy ra một cái án-mạng khá nghi. Số là có một đứa con gái độ 14, 15 tuổi, nó đỏ người, đi làng thang, sáng hôm 16 ta, người ta thấy nó chết nổi lên ở một cái ao nhà người anh họ nó. Lê-cảnh trinh quan về khám thì lại thấy có nhiều vết thương đáng nghi. Hiện nay quan trên còn đang xét.

M. T. lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Thăng-thưởng. — Ngày 14 juillet quan Khâm-sứ Trung-kỳ đã ký tờ nghị định về việc thăng thưởng cho các hàng quan-lại thuộc quyền chính-phủ Bảo-hộ Trung-kỳ, kể từ ngày 1er juillet 1924 như sau này:

1° Ngạch Học-chính

Lên giáo-học hạng nhì: M. Tôn-thất-Cẩn.

Lên giáo-học hạng ba: MM. Ng-văn-Xán, Ng-xuân-Thuyết, Trần-Trừ, Ng-hiết-Chi, Ng-hữu-Trừ.

Lên giáo-học hạng tư: M. Nguyễn-văn-Bích

Lên giáo-học hạng năm: MM. Ng-văn-Khôi, Đỗ-v-Xáng, Cao-Tương, Phạm-phú-Lương.

Lên giáo học hạng sáu: MM. Tôn-thất-Quyền, Phan-thanh-Thụy, Trần-hậu-Vy, Lê-mạnh-Bích, Phan-Lô, Ưng-Lang.

Lên giáo-học hạng bảy: MM. Trương-minh-Hoài, Ưng-Bích, Phạm-văn-Như, Bùi-Vận.

Nữ giáo-học:

Lên nữ giáo-học hạng ba: Bà Hoàng-Phò.

Lên nữ giáo-học hạng sáu: Cô Trương-thị-Tỉnh, Trần-phạm-thị-Loan.

Lên giáo-học hạng bảy: Cô Ng-thị-Quang.

Trợ-giáo thực-thụ:

Lên trợ-giáo hạng sáu: MM. Ng-đình-Lan, Cao-thiên Do, Huỳnh-Diệp, Trần-ngọc-Co, Huỳnh cao-Nga, Trương-văn-Bang, Phạm-nguyên-Huân, Võ-viết-Thao, Ng-Dam.

Lên trợ-giáo hạng bảy: MM. Ng-hữu-Cát, Hoàng-văn-Tùng, Bùi-Ngọc, Lê-ngọc-Thau, Lê-đức-Phan, Hồ-văn-Đon, Trần-sĩ-Loan, Hoa-ngọc-Linh, Ng-văn-Miên, Ng-khắc-Xướng, Nguyễn-Chánh, Trần-đức-Thanh, Ng-hữu-Man, Lê-hi, Ng-dương-Triển, Ong-văn-Liệp, Ưng-Lục, Lê-văn-Tôn.

Nữ trợ-giáo thực-thụ:

Lên trợ-giáo hạng năm: Bà Hồ-thị-Yết.

Lên trợ-giáo hạng sáu: Bà Dao-đặng-Khẩn.

2° Ngạch Y-chính

Lên cô đỡ hạng ba: Bà Hồ-thị-Thiệp.

Lên cô đỡ hạng tư: Bà Ng-thị-Hy.

Lên cô đỡ hạng năm: Bà Phạm-thị-Loan.

Nam khán-hộ

Lên khán-hộ hạng sáu hạng ba: MM. T ái-quang-Cư, Ưng-Nghệ.

Lên quản khán-hộ hạng nhì: MM. Ng-Ngân, Hoàng-v-Hoài, Võ-văn-Đức.

Lên quản khán-hộ hạng ba: MM. Lê-bá-Trừ, Nguyễn-Tập, Ng-Hoanh, Hoàng-kim-Khang, Đặng-v-Nguyên, Ưng-Nghiêm, Thái-quang-Thông, Trương-trọng-Cửu.

Lên khán-hộ hạng nhất: MM. Mai-quang-Giao, Lê-xuân-Hưng, Phan-v-Lang, Ng-v Hòe, Hoàng-hữu-Diên, Lê-Hanh, Bửu-Đôn, Quách-v-Hiếu, Hoàng-Hoa, Ng-Nguyên, Cao-Phan, Võ-v-Duyện.

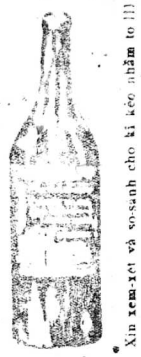
Lên khán-hộ hạng nhì: MM. Hồ-Ky, Võ-quang-Viên, Lê-tư-Nhiêm, Ng-Lê, Trần-đình-Hoành, Lê-tấn-Lý, Yn (Moi) Ng-hữa-Tư, Trương-đình-Huy, Lê-đình-Thuận, Lê-duy-Quát, Phạm-đình-Tư, Phạm-ngọc-Kiểm, Ng-văn-Nguyên, Đỗ-xuân-Oanh, Hà-văn-Nam.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-dào:
TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG.

Theo kinh tự nhiên in ra đây, chư không như có mấy thứ thuốc về những bịnh la làm trò-cười cho trẻ con và người ta tỉ khôn không ai có thể tin được.

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, nhân-kiểu Khải-định thứ-bảo, tàu Khải-định phong thi chức phẩm hàm :

Chiếu ưu đại được phàng cấp MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất hay, dâng lên gia thường, trước thực sẽ thi gửi cho qui được phàng chế-tặng để tỏ lòng thành-giả.

Khâm thử

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai dã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị dâm-lạ mất thiều-hạ và trò-chơi cho trẻ con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu CENO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2 $ 40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền Hanoi.

2000

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean Dupuis (Phố Mới), Hanoi
Máy nói số 243

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá công họ, vì niệm tôi muốn mong đồng khách.

Quí-khách có đàng, xin mời chiếu cố.

2048 MAO-SENG kính cáo.

NỮ-HẢI-TẶC

(Trinh-thám tiểu-thuyết)

PHẠM-BÙI-CẦM dịch thuật

Xuất bản lần thứ nhất
Có sửa đổi lại nhiều chỗ

Sách dày hơn 100 trang
Giấy in cực tốt. Sách đóng cực đẹp

Giá mỗi quyển.... 0$30
Tiền cước..... 0.11

Ai muốn mua buôn, mua lẻ xin gởi giấy cho

M. BÙI-XUÂN THÀNH
62-63 Rue du Coton Hanoi

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BẢO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ông Montès nhượng hiệu Bảo-chế của ông cho ông Domart, bảo-chế sinh-viên hạng nhất về cao đẳng học đường Paris đã một năm nay. Ông Domart tự trông coi lấy việc chế thuốc, về thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận, nhờ về thế mà hiệu bảo-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc gửi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi giá, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

Lên khán-hộ hạng ba : MM. Lê-huy-Trác, rẫn-Tạo, Trần-đình-Tinh, Trịnh-đình-Thiệp, Phan-quang-Cung, Ưng-Lưu, Trần-huy-Liệu, Trần-mạnh-Nhu, Ng-ngọc-Châu, Ngô-Tân, Lê-hoàng-Hùng, Phan-Dê ba, Lê-đình-Lan, Nguyễn-đình-Thi, Dương-Canh, Phan-An, Phan-Đang.

Nữ khán-hộ thượng hạng : Mme Lê-thị-Thư.

Lên nữ khán-hộ hạng nhất : Mmes Trần-t j-Nho, Lưu-thị Kim-Định, Phạm-thị Tạo, Ng-thị-Liễu, Ngô-thị-Chan, Công tôn nữ Da Hieu.

Lên nữ khán hộ hạng nhì : Mmes Ng t j-Kuanh, Marie, Jeanne.

Lên nữ khán-hộ hạng ba : Mmes Trương-thị-Ba, Hồ-thị-Phụng, Linh-thị-Quế, Bùi-thị-Lai, Ng-thị-Diệm, Ng-thị- uông.

3· Ngạch Nông-chính

Lên canh-nông cán sự hạng nhì : M Phạm ngọc-Nam.

Lên canh-nông cán sự hạng ba : MM. Ng-duy-Thái, Hồ Thông.

Lên canh nông cán sự hạng tư : MM. Tống- phước-Gi, H áng-ngọc-Liên, Hồ đoàn-Hiệp, Bửu-Lang, Ng-Chuân, Ng- Hịch, Ng v-Phùng, Ng-văn Đăng.

Lên canh-nông cán sự hạng năm : MM. Ng-đăng-Du, Lê N ữ, Huỳnh-ngọc-Canh.

4· Ngạch Lâm-chính

Lên thư ký hạng nhì : M. Lê-tất-Đạt.

Lên thư ký hạng tư : MM. Phạm-quang-Triển, Lê-Thi, Ng-văn Phan.

Ngạch Kiểm-lâm

Lên đội kiểm-lâm hạng nhì : M. Võ-văn-Kiên.

Lên kiểm-lâm hạng nhất : M. Hồ-Lược.

Lên Kiểm-lâm hạng nhì : MM. Tống-viết-Lưu, Nguyễn-văn-C anh.

Lên Kiểm-lâm hạng ba : MM. Ng-đăng-Quế Hoàng-ninh-Long, Ng-v-Dục, Vũ-đức-Sanh, Ng-đức-Đạt, Ng-gia-Tảo, Bùi thế-Sanh, Ng-xuân-Tân, Ng-văn-Hiệp, Phạm văn-Hòe.

Lên Kiểm-lâm hạng tư : MM. Lê-xuân-Vy, Phạm-văn-Chương, Ngô-văn-Ngôn, Nguyễn hữu-Dinh, Lê-Trí, Đinh ngọc-Hồ, Hoàng-như Kỳ, Trần-khắc-Cẩn, Đỗ - văn - Đệ, Lại-Hào, Tương-đức-Nghi Nguyễn-văn Giới.

Lên Kiểm-lâm hạng năm : MM. Ng-v-Bác, Ngô-Man.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HOÁ

Lòng thực thà ít có. — Một người làng Thủ-lộc tổng Thủ-chính, về huyện Quảng xương tên là Trịnh-viết-Nghĩa, ngày 25 tháng sáu ta đi thăm đồng về, qua bờ đê Nông-giang, thấy ở bên bờ có một cái ví da, mở ra đếm được 21 p 40, chẳng biết của ai, tần ngần đứng đó. Được một chốc, có một người hớt hơ hớt hải chạy lại bờ đê kêu mất m t cái ví da trong có bạc giấy. Người kia hỏi số bạc bao nhiêu, thì người mất của nói đúng số 21 p. 40, rồi người kia trả lại cả ví da và số bạc. Ngư i mất của lấy làm cảm kích có đưa một đồng để tạ ơn, song ngư i kia cố chối không nhận.

Được của không tham, như người kia thực là một người biếm có ở trong cái thời buổi kim-tiền này. Nghe nói người ấy lại là một người nghèo, nghèo mà không tham, mới lại là : ĩm có lắm nữa. Đáng qui thay !

Phạm-tiến-Tiến lại cảo

QUẢNG-BÌNH

Một cách chữa nọc rắn. — Mới rồi ở làng Hà-lợi thuộc huyện Bố-trạch, có một người phu làm đàng xe lửa, bị rắn lục cắn, vết thương rất nặng ; tuy trong lúc hốt-hoảng như thế, nhưng người ấy cũng lanh trí, sẵn có cái cúp cắm ở tay trấn ngang giữa cổ con rắn, lấy dược cái đầu, đập nhỏ ra rồi buộc vào chỗ đau, chỉ trong ba ngày thì khỏi, đi làm việc được như thường.

Cách trị rắn cắn như thế này, những người ở về miền sơn-cước họ thường tin-dụng lắm, mà cũng thấy hiệu nghiệm luôn. Lấy lý mà xét, thì có lẽ phải, như người Âu-châu thường nuôi những giống rắn độc để lấy chất độc trong chân răng nó mà tiêm cho những người bị rắn độc cắn.

Ở các miền thôn quê, có nhiều phương thuốc ngoại-khoa, công-hiệu thần-tốc lắm.

Thuốc cọp. Ở miền Hà lợi về huyện Bố-trạch, thường có nhiều giống súc-vật phá hại luôn, mà nhất là cọp, nó hay bắt gà lợn trâu bò của nông-dân vùng đó. May nhờ ở gần đấy có một ông Linh mục có tài thuốc cọp, ông ấy khéo lập nhiều kế diệu lắm, dù giống cọp tinh khôn đến đâu cũng khó lòng thoát khỏi được. Trong vòng hai tháng nay mà thuốc được hai con thật to. Kể trong mấy năm nay, thì cái số cọp chết vì thuốc mỗi cũng nhiều lắm.

Cái công khó-nhọc của ông Linh-mục không phải là nhỏ.

Một mối lợi, các nhà canh-nông nên lưu ý. — Chỉ trong vòng bốn năm năm nữa là con đường hỏa-xa làm xong ; khi ấy giá cải tất cao lắm, những rừng cũi người ta lấy một ngày một ăn sâu vào trong thâm sơn cùng-cốc, đàng vận-tải sinh ra lắm rối, khó khăn, thì cải lại càng hiếm. Vậy ngay bây giờ đây những đám hoang-địa ở các chân núi không thể cấy cầy được, thiết-tưởng các nông-dân nên chọn những thứ cây chóng lớn mà giồng vào đó, thì ngoài mười năm dã thu được hậu lợi. Việc này một nhà dồn điền ấy đã thực-hành rồi.

BÌNH-ĐỊNH

Bởi thua cờ bạc nên phải làm liều. — Một tên cai-lí làm tại trường Pháp Việt Qui-nhơn mới bị ngồi tù vì đã mạo lệnh quan đốc, cầm sổ tới phố mua chịu hàng hóa giá tiền bốn chục bạc.

Nguyên là tên cai-lí này vẫn có tính cờ bạc, lương bổng tháng nào cũng thua sạch. Lại nhơn ngày hội lấy thẻ rồi, chàng ra thua bội tam bội tứ, coi bề không phương trả nợ ; vậy chủ ta đã tính được kế rất mầu, bạc chục chắc có trong tay ; là nó ăn cắp tập sổ của trường dùng mà mua đồ dùng tại nhà hàng học, đem đến phố Khách mà mua chịu các vật hàng quen mua. Bọn Khách tưởng quả là sổ của trường nên cứ bán chịu cho nó ; sau thấy mua nhiều mới nghi tâm, nên đã bỏ lại quan Đốc, thì rõ là nó giả mạo.

Vậy nó đã phải tống giam vào nơi ngục-thất rồi.

Trận mưa hợp thời! — Xưa nay trời thời nam mạnh quá, đồng điền đã khô trắng ; may đâu từ hôm 26 Juillet này trời ngớt ngớt ngon nam, làm cho trận mưa cả ngày luôn đêm, tuy mưa không lớn, mà cứ mưa dầm, nên cũng đủ thấm t ía. Nhà nông rất mừng !

Một vế câu-đối kính tặng 100 $

Làm một câu-đối để mừng chung tất cả các Ngài đã mông ân vũ-lộ. Hiện có « Tập Kiều » được một vế rằng :

« Rằng nay thanh-trạch dồi-« dào, tưởi ra đã khắp ;

« . . . . . »

« . . . . . »

Còn một vế nữa, nếu Ngài nào theo đúng qui-thức (1) mà đối giúp cho được thật hay thì cứ gởi đến ông Nguyễn-đỗ-Mục, biên-tập báo Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi, sẽ xin kính tặng thù-kim một trăm bạc (100 $).

(1) Qui-thức thế nào, đã nói rõ ở đầu bộ tiểu-thuyết « TỤC TÀI SINH DUYÊN » của ông Nguyễn-đỗ-Mục đăng-trình.

SAN-NHIÊN-ĐAI

TUẦN-TY!! TUẦN-TY!!!

Lại sắp diễn lại tích TUẦN-TY. Tích hát này đã diễn nhiều lần mà lần nào cũng được các quí khách vỗ tay khen.

Tối thứ bảy 2 Août 1924
TƠ TÌNH ĐỨT NỐI
(Tích mới soạn)
(Toàn chèo)

Ngẫn-ngơ sống thác vì tình,
Tơ duyên mình ngẫm phận mình chán chưa!
Tưởng chi đến nỗi sống thừa,
Ai ngờ mới mẻ sau xưa vẹn tròn.

Tối chủ-nhật 3 Août 1924
NÀNG DẦU HIỀN
Nghìn vàng khôn đọ nết làm dâu,
Cay đắng dù sao cũng chịu dầu.
Duyên hợp những nhờ tay chế độ,
Tiếng thơm vì có lượng cao sâu.

Tối thứ hai 4 Août 1924
Diễn hai tích :
Tích thứ nhất :
HỒN TRƯƠNG-BA
DA HÀNG THỊT
(Toàn chèo)
Tích thứ hai :
THỊ VÕ LÝ-NGUYÊN-BÁ
(Toàn trẻ-con đóng trò)

Tối thứ ba 5 Août 1924
TUẦN-TY!!! TUẦN-TY!!!
Bản vẻ từ tối thứ hai

HỘI-ĐỒNG ÍCH

đang giải-tán

Lời bá-cáo cần kíp

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích :

Đến ngày 31 tháng 7 tây năm 1924 này, thời sẽ kết sổ, thôi sự nhận các sổ của các ông bà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích.

Vậy ông bà nào có sổ gửi tiền mà chưa giao cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở số 3 phố Jauréguiberry, Hanoi, thời xin giao ngay cho ông ấy trước ngày 31 Juillet 1924, quá ngày ấy, người có tiền gửi sẽ mất quyền đòi hỏi về số tiền mình gửi.

Giải-Tán-Viên
P. Pon. E CHATAIGNEAU
Y. M. GRENET

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16
HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc : các thứ mặt đá thực vẻ già, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô dán bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.
Thợ khéo kỹ công và giá thực.

217

Thưởng chè thơm

Xin mời quí-khách chiếu-cố sơi chè **SINH-THÁI** ; trong những gói chè **SINH-THÁI** phần nhiều là có phiếu thưởng chè nhất thơm ngon.

Nhưng đã được thưởng là thưởng gói chè có giá trị, chứ không giảm thưởng lặt vặt 1 2 xu.

Xin quá bộ đến hiệu.

SINH-THÁI

31, Giữa Phố hàng Ngang, 31
HANOI

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài quý-hóa biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho kẻ không có tiền gửi thơ giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho con.

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Thẩm-đình-phương nghe nói, lại hầm hầm nổ, giận mà rằng :

— Đứa nào dám vào đây mà bắt người ở trong phủ. Để ta ra xem chúng nói thế nào !

Thẩm đình-phương ở trong thư-phòng đi ra, vừa đi vừa quát mắng rầm rĩ. Khi ra tới phòng khách, liền gọi người nhà mà bảo rằng :

— Đứa nào mang mấy cái tay thước ra đây, để chúng nó vào, ta sẽ đánh cho quê cẳng, thử xem quan kinh-lược có làm gì ta nổi không !

Mấy tên thừa-sai-nhân đứng ngoài nghe tiếng, nín thít không dám nói một câu nào. Người canh cửa lại cầm tờ trát ra giao trả thừa-sai nhân mà bảo rằng :

— Công-tử ta bây giờ đang ngồi ở trong phòng khách, các ngươi vào đấy mà nói.

Mấy tên thừa-sai-nhân không ai dám vào, vì cái uy tàn-ác của *Thẩm-đình phương* công-tử, khắp thành *Hoài-âm* còn ai là người không biết tiếng.

Chúng bảo nhau rằng :

— *Thẩm* công-tử xưa nay vốn là một tay tàn-ác, hắn nói thế nào thì làm được như thế ấy. Và quan kinh-lược ta bây giờ lại là môn-sinh của *Thẩm* tướng-công. Nay chúng ta vào, hắn đánh cho quê cẳng thì dễ hưởng bắt vạ được ai !

Mấy tên thừa-sai-nhân nghĩ vậy, mới bảo người canh cửa rằng :

— Chúng tôi vâng mệnh quan kinh-lược sai đến, nếu *hầm* công-tử không cho vào bắt thì thôi, chúng tôi có can-dự gì !

Mấy tên thừa-sai-nhân nói xong, vội-vàng quay đi. Khi đi khỏi cửa, chúng lại bàn nhau rằng :

— Bây giờ ta cứ về bẩm là *Thẩm* công-tử không cho vào trong tướng-phủ bắt người. Công-tử đã định bắt chúng tôi đem nhốt vào trong nhà mà đánh, vậy chúng tôi phải về bẩm-bạch.

Lâm chương đang ngồi, cùng với *Thang bưu* thương-nghị về việc *Phùng-húc*. *Lâm-chương* nói :

— Tất ta phải bắt *Hoa-hữu linh* đến để ta hỏi thì mới rõ được đầu đuôi việc này !

Bỗng thấy mấy tên thừa-sai-nhân đã đem tờ trát về trình bẩm. *Lâm-chương* nói :

— Dẫu vương-tử phạm pháp thì cũng cùng với thường dân cùng tội. Nay tướng-phủ không cho ta bắt *Hoa-hữu-linh* tất là có tình ý chi đây. Nếu vậy ta phải thân-hành tới nơi mới được.

Lâm chương tức-khắc lên kiệu, trống rong cờ mở, thẳng tới *Thẩm* tướng-phủ. Người canh cửa vào báo với *Thẩm đình phương*. *Thẩm-đình-phương* nghe thấy nói có cho quan kinh-lược bắt *Hoa-hữu-linh* đem về tra vấn, mà nó nói rõ đầu đuôi thì em ta thành ra một đứa bất-lương. Vậy khi ngài có hỏi đến *Hoa-hữu linh* thì ta cứ nói là đã sai nó tiễn Kinh rồi, thế là yên chuyện.

Thẩm đình-phương nghĩ vậy, mới vội-vàng chạy vào nói với thái-phu-nhân. Thái-phu-nhân nghe nói, cũng giật mình kinh sợ, vội-vàng truyền bảo người nhà buông rèm châu xuống để sửa-soạn ra nghênh-tiếp quan kinh-lược.

Người canh cửa ra bẩm với *Lâm-chương* rằng :

— Dám bẩm đại-nhân ! Tướng-công tôi ở Kinh vắng, vậy thái-phu nhân sai chúng tôi mời đại-nhân vào.

Lâm chương bước lên trên thềm, đứng ngoài rèm châu thi-lễ. Khi thi-lễ xong, người nhà bắc ghế mời ngồi, rồi pha trà uống. *Lâm-chương* nói :

— Dám bẩm sư-mẫu ! Chúng tôi phụng mệnh đi kinh-lược tới đây, chỉ vì việc quan bề-bộn, vậy nên chưa kịp đến bái-yết sư-mẫu. Dám xin sư mẫu thứ lỗi cho.

Thái-phu-nhân nói :

— Đại-nhân phụng mệnh đi kinh-lược trong 7 tỉnh, tất phải hết lòng giữ sự-an khỏ cho nhân-dân.

Lâm-chương nói :

— Dám bẩm sư-mẫu ! Đó là cái bổn phận của chúng tôi.

Thái-phu-nhân nói :

— Chẳng hay vì cớ chi mà đại-nhân cố ý tra xét về việc án mạng của nhà tôi ? Nói-thương thay cho đứa con thứ hai của thân già này bị chết một cách rất thê-thảm !

Lâm-chương nói :

— Không phải tôi dám ngăn-trở việc hành-hình. Số là thân-phụ tên hung-thủ kia ở *Tế-ninh* có dâng tờ trạng khiếu-cao, thế tất tôi phải xét hỏi. Tên hung-thủ đã khai là mưu kế du-giản thật tự *Hoa-hữu-linh*, người ở trong tướng-phủ, vậy dám xin sư-mẫu cứ giao *Hoa-hữu-linh* cho, để đem về xét hỏi, rồi tôi sẽ báo thù cho thế-huynh tôi.

Thái-phu-nhân nói :

— Tôi đã trót sai bắn tiễn Kinh rồi ! Nếu còn ở đây thì tôi xin giao ngay cho đại-nhân, để đại-nhân xét hỏi, chứ có lẽ chi.

Lâm-chương nói :

— Nếu chưa xét hỏi *Hoa-hữu-linh* thì cái án này chưa bao giờ quyết đoán xong, vậy tôi đành phải viết một bản tâu, sai người tiễn Kinh, để dâng triều-đình, để tùy lượng trên chỉ-phán.

Lâm-chương nói xong, đứng dậy cáo từ lui ra. Thái-phu-nhân thấy nét mặt có ý tức giận, lại nói định viết một bản tâu sai người tiễn Kinh, mới vội-vàng gọi *Thẩm-đình-phương* công-tử vào để thương-nghị.

Thẩm đình-phương nói :

— Xin thân-mẫu cứ yên lòng ! một việc nhỏ-mọn như việc này, con dám chắc là *Lâm-chương* không kịp lại sai người đâng bản tâu. Để rồi con sẽ có mưu kế !

Lại nói chuyện *Lâm-chương* về đến Đô sát-viện, trong lòng rất lấy làm buồn-bực, ngồi nói ầm-ĩ làm một mình rằng :

— Ta phụng mệnh tuần-hành-thượng đi kinh-lược trong 7 tỉnh, muốn bắt một đứa thường dân như *Hoa-hữu-linh* mà không bắt nổi, thế thì thể-thống quan kinh-lược còn ra làm sao.

Lâm chương nghĩ vậy, tức khắc viết thành một bản tâu, lại xé một mảnh quạt của thánh-thượng ngự ban khi trước gián vào bản tâu ấy rồi sai người tức-khắc phi ngựa tiễn Kinh. *Thẩm-liên* nghe được tin ấy, mật sai người về báo cho *Thẩm-đình-phương* biết. *Thẩm-đình-phương* giật mình kinh sợ mà phàn-nàn rằng :

— Nếu vậy thật rất không hay cho ta ! Giá-sử triều-đình sai người đến nã-trốc, bấy giờ biết làm thế nào ! Ngày nay dẫu ta giải *Hoa-hữu-linh* đến nộp thì bản tâu kia cũng đã tiễn Kinh mất rồi !

Thẩm đình-phương nghĩ quanh nghĩ quẩn, chưa biết làm ra thế nào sau bỗng nghĩ được một kế mà rằng :

— Chi bằng ngày nay ta giết chết *Hoa-hữu-linh* đi, thế là trừ được một cái lo-ngại về sau. Nhưng việc này ta tất phải bàn cùng *Thôi-thị*, xem nàng có bằng lòng mới được !

Nói xong, tức-khắc đứng dậy đi vào chốn hoa-viên.

Thôi thị trông thấy, tươi cười nét mặt, chạy ra đón chào, mời *Thẩm-đình-phương* vào ngồi, lại vội-vàng pha trà mời mọc.

Thôi-thị tay nâng chén trà rồi nói :

— Dám bẩm công-tử ! Xin mời công-tử xơi chén trà này.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Trị bệnh đau xương và đau lưng

Những bệnh ta thường mắc phải thì có bệnh đau lưng, đau xương, đau gân, các bệnh về tiểu tiện, vân vân..., cũng là nhiều bệnh tật, cái gốc đều do trong thân thể nhiều chất acide urique mà ra cả.

Thuốc Pilules Foster trị bệnh đau lưng và đau xương rất công-hiệu. Thuốc ấy làm cho trong thân-thể mất hết chất acide urique nó gây nên các bệnh ấy. Thuốc ấy làm cho bộ thận và khớp xương được mềm mại. Thuốc ấy làm cho mất những chỗ phồng đi, và các bệnh về tiểu-tiện. Thuốc ấy trừ các bệnh nhiều khi không biết gốc ở đâu, mà kỳ thực là bởi thận yếu, hoặc trong thân-thể nhiều chất acide urique quá. Thuốc ấy nồng không có gì là nguy-hiểm, mà hiệu-nghiệm rất chóng. Thuốc ấy làm cho trong người dễ chịu, và lọc máu cho chóng. Các thứ thuốc Foster bán tại số 25, rue Saint-Ferdinand, Paris-17.

Hàng bào-chế nào cũng có bán

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul Bert, Hanoi

CÁC BỆNH SAU NÀY:

1. Bệnh ngoài da; nhọt dẫn danh,
2. Đau xương.
3. Tác lâu ngày.
4. Đau phát-huyết quản.

Đều trị bằng thuốc:

ROB DÉPURATIF MONTÈS

CỨ MỖI NGÀY
lại uống
MỘT VIÊN THUỐC HƯỜU
CỦA ÔNG
Lương-y DEHAUT
uống trước khi dùng cơm,
thì CHẮC BẰNG KHỎE MẠNH LUÔN
và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm bởi tại huyết hư hay là ăn không tiêu mà sanh ra.
Thuốc nước này trị các chứng bịnh:
NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU,
NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT,
KHÔNG THƯ THỚI.

BÁN TẠI: Nhà ông Lương-y DEHAUT, 142, Faubg. St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

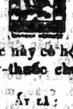
NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy-yếu, thần-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra các phổi làm cho hay ho vặt, uống thuốc này rất đã, vì có mùi thơm không có lợm họng gớm!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết "BẢO BỔ"

TIẾT-HIẾU-TRUNG dit TRÚC-THÀNH

FOURNITURES GÉNÉRALES POUR CYCLES & MOTOS
TONKIN, 35, Place Neyret, HANOI

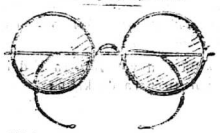
Bản-hiệu có bán đủ các thứ xe đẹp như là: Diament, Vénus, Labor, Royal, là thứ xe tốt nhất, ít xe bằng; các thứ Motos như là D. A. F, EVANS. Lại có nhận chữa chạy các thứ xe máy, xe đạp, máy chữ máy khâu, máy quạt, vân vân, chữa rất tốt, giá tính hạ. Các đồ phụ tòng, bán chiếu-khách ba tháng rất hạ.

Enveloppe (Michelin) một chiếc	1 $ 60	Pompe 40-24 một chiếc	1 $ 00
— (Hutchinson) —	1, 90	Cuaine (Xích xe đạp) —	1, 55
Chambre à air (Michel.n) —	0, 80	Timbre (Chuông xe nhỏ) —	1, 20
— (Hutchinson) —	0, 90	Rayons một trăm.	1, 50

Các thứ hàng khác đều bán hạ giá thế cả. Vậy xin các ngài mua buôn hoặc mua lẻ, có cần dùng thứ gì xin gửi thư hỏi bản-hiệu mua ngay. Kẻo hết mất dịp may mắn này. 2113

TONG-YUNE-TAI VING-KY

40, Phố hàng Ngang, Hanoi

Kính mới sang và bán hạ giá

Bản-hiệu mới tiếp được hàng Pháp và bên Mỹ gởi sang các thứ kính nhà thuốc vệ-sinh và bán nhất hạ giá xin kể vật thể như sau này:

Kính cong vàng 12 karats cho mắt. (kiểu lớn) mỗi đôi.	$ 4, 50
Kính gọng vàng 12 karats các mắt, (kiểu nhỏ) mỗi đôi.	3, 00
Kính gọng bạo vàng các mắt, mỗi đôi.	1, 50
Kính gọng đồi mồi các mắt và các mẫu, mỗi đôi.	0, 80

Xin mời các ngài đến chiếu cố cho chọn tốt xin lấy làm cảm ơn lắm lắm. 2111

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ giời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giáp.

Mắc bệnh giáp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

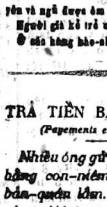
Muốn trị bệnh giáp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0 $ 60 một ống sáu cachets

THUỐC CHỮA BỆNH THƯƠNG GÀN

Ai mà lâm lụng một nhọc thái quá, sự động năng nỗ, buồn rầu nghĩ ngợi thì thường hay mắc phải bệnh thương gầu, khi đã bị bệnh thì đêm không ngủ được, chẳng còn gì nguy hiểm cho bằng là không ngủ được, mà nhất là ở các xứ nóng thì lại còn phải nghỉ ngơi. Hễn ai không thì mỗi buổi sáng giậy thấy trong mình mỏi nhọc, không làm gì được.

Thuốc *Neurinase* là của một viện học-sinh cũ ở viện *Pasteur* thành Ba-lê tìm ra. Thuốc này làm cho gân cốt bình yên và ngủ được êm đềm, lại thêm bổ bộ. Người già trẻ nặng đều được cả.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả. 206

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Paiements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bán-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình cho ngài biết ra những tiền đồi chỗ ở, xin thì bản-quán không nhận tiền gì trị bằng con-niêm cả.

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhằm tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TÚ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Bắc-cạn, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Giá cước độ hơn một đồng một lọ. 2042

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

THUẬN-THÀNH

BOTTIER — CHAPELIER

HANOI — 7, Rue des Cuirs, 7 — HANOI

Bản-hiệu mới in xong Catalogue 1924, nhiều kiểu đẹp, xin mời các Quí-khách chiếu-cố.

Chủ-hiệu: NGUYỄN-TIẾN-MẪM kính-mời

NHÀ CHẾ-TẠO

Các thứ mũ bằng NÚT CHAI (Lièges)

HAI-CHINH

74-76, Rue du Pont-en-bois, 74-76

HANOI

NÊN LẠI HIỆU QUEN!

Hiệu chúng tôi làm khăn xếp đã lâu năm vẫn được nhiều quí-khách tin dùng nên phải nỗ lực ngày một gắng sức làm cho được vừa ý quí-khách.

Khăn bán-hạ lụa làm bằng lụa tơ và nỉ lấy thấm tây; vải lót trong khăn đã có riêng một thứ vải tốt hơn các thứ vải sơn. Vậy bản-hiệu có nhời kính cáo để quí-khách muốn dùng xin quá bộ lại xem, hoặc đo đầu cho đóng bằng cái giấy bỏ vào trong thư gửi cho bản-hiệu. Hàng xin gửi lĩnh-hóa giao-ngân.

LÂN-PHƯƠNG N° 79, Rue de la Soie, Hanoi 2110

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酗補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2 $ 40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晬台吝啞每吝啞沒喊疇欸唉糊

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi
2099

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận cho thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ cho thật mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gan yếu, bệnh giáp, bệnh sốt rét rừng v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET
là một vị thuốc bào chế pha chế nhiều mùi
mỗi hoàn 0,50 c/c, uống từ 3 đến 6 hoàn trong 24 giờ
TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẠT-LÉO VÀ GÂN CỐT
THUỐC PHÁP Trữ tại: 6, Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS et ở PHÁP QUỐC LÂM
Cũng có bán tại: Hanoi, Ng. DE CHASSAGNE, Pharm. Hải-phòng, L. BOURGUIGNON, Pharm. và các hiệu bào chế khác.

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền lớn, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, cứ thì đóng lần 22 tháng mỗi tháng là mười quan. Nộp tiền lần lần, liền được ngay cái vé, rồi mình có quyền xổ-số, hễ vé trúng số thì được cả tiền. Mình hễ chịu chờ đánh đến một kỳ, thời nếu như không nghỉ 4 kỳ mà đã được dự các cuộc rút số, lại được cả quyền xổ-số về rất suy có sinh lợi-tức.

Vậy mua vé National mỗi năm làm kỳ dự cuộc rút số là: 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octob. e, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có:

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 70 triệu quan

Như này rút số cũng dễ trúng lắm

Muốn dự cuộc rút số kỳ, nên gởi 20 quan cho ông chủ-nhiệm nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán vé này theo như bản trát ngày 12 Mars 1920, rất nhà mua vé được đủ điều chắc chắn.

Với 10 quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lúc mua phiếu phải giả 10 quan, sau mỗi tháng đóng 30 quan.

Nộp tiền lần đầu liền được quyền xổ-số cái vé, và hễ vé trúng số được thu cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Nộp tiền liền được ngay cái số xé, và được dự thi cả năm cuộc số số cho đến khi vé trúng số mới thôi. Các vé *Crédit Foncier de France* được 3 % lợi-tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ:

1 lô.	100.000 quan	12 lô.	1.000 quan
3 lô.	10.000 quan	100 lô.	500 quan

Gửi danh-hiệu và số tiền nộp kỳ thứ nhất là 10 quan về cho Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 138, Boulevard Périer

Imprimerie du Trung bắc Tân-Văn — Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN